

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי דמוקרטיה ומניין הגיעה המילה
- להכיר את כללי הבחירות ההוגנות
- לקשר בין מקור מחז״ל לרעיון ההתייעצות עם הציבור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת הנקרא

1. ב – יוונית עתיקה
2. ב – שלטון העם
3. ב – נשים, עבדים וזרים
4. ב – לכל קול יש משקל שווה
5. א – חשאיות
6. ב – נשים קיבלו זכות הצבעה ברוב מדינות העולם

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו עקרון החשאיות שמוזכר בטקסט
2. לא נכון – הבחירות צריכות להיות כלליות – כל מי שהגיע לגיל ההצבעה
3. לא נכון – נשים, עבדים וזרים לא הורשו להצביע
4. לא נכון – דמוקרטיה חיה גם כשמקשיבים לדעה אחרת ומתנדבים בקהילה
5. נכון – כך נכתב בפסקה 5 בטקסט

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. שלטון
2. חשאיות
3. כלליות
4. שותפים
5. נמלכים

חלק ד׳ – התאמה: מושג והסבר

- 1 – ד (שלטון העם)
- 2 – א (סודי, אחרים לא יודעים)
- 3 – ה (להשאיר מישהו בחוץ)
- 4 – ב (השתתפות פעילה בקהילה)
- 5 – ג (חובה לדאוג לתוצאות מעשינו)

חלק ה׳ – שאלות הבנה ופרשנות

1. כלליות, שוות, חשאיות (וגם מתקיימות שוב ושוב)
2. כדי שאפשר יהיה להצביע בלי לחץ ובלי פחד מתגובת אחרים
3. שני המקרים ממחישים החלטה משותפת של כל חברי הקבוצה במקום החלטה של אדם אחד בלבד
4. כל קול בודד נראה קטן, אך כשמצרפים הרבה קולות יחד הם יוצרים החלטה גדולה ומשמעותית
5. פרנס – אחראי או מנהיג ציבורי; נמלכים – מתייעצים

חלק ו׳ – לשון: שורש ומשפחת מילים

1. ב – נבחר
2. ג – מבחן

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שלטון העם, מיוונית: דמוס=עם, קרטוס=שלטון
- כלליות / שוות / חשאיות / מתחדשות
- כי ההחלטה מורכבת מצירוף קולות בודדים, וההצבעה היא גם זכות וגם אחריות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בסרטון קצר על חשיבות ההצבעה ובשאלה מה גורם לאנשים להצביע או לוותר
- כדאי לקשר בין המקור מחז״ל על בצלאל לבין רעיון ההתייעצות עם הציבור בדמוקרטיה
- מומלץ לעבוד על חלק הכתיבה בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט מספר מה זה דמוקרטיה, ואיך זכות ההצבעה גדלה במשך השנים. תתרגלו את הדברים החשובים מהטקסט.

📖 מילון קטן:

דמוקרטיה	שלטון העם; שיטה שבה האזרחים בוחרים את מי שינהיג אותם
אזרח / אזרחית	מי ששייך למדינה ויש לו זכויות וחובות בה
זכות	דבר שמגיע לנו ושמותר לנו לעשות
אחריות	חובה לדאוג למשהו ולתוצאות של מעשינו
חשאי	סודי; כזה שאחרים אינם יודעים
שוויון	מצב שבו לכולם אותו ערך ואותן זכויות
להודיר	להשאיר מישהו בחוץ, לא לתת לו להשתתף
מעורבות	השתתפות פעילה ואכפתית בחיי הקהילה

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיפה המילה דמוקרטיה?

א) לטינית ב) יוונית עתיקה ג) עברית ד) ארמית

2. מה המשמעות של דמוקרטיה?

א) שלטון המלך ב) שלטון העם ג) שלטון החכמים ד) שלטון הצבא

3. מי לא הצביע באתונה?

א) רק עבדים ב) נשים, עבדים וזרים ג) כל תושבי העיר ד) רק ילדים

4. מה המשמעות של אדם אחד קול אחד?

א) רק עשירים מצביעים ב) לכל קול יש משקל שווה ג) רק מבוגרים מאוד מצביעים

ד) כל אדם מצביע פעמיים

5. איזה כלל מופיע בטקסט?

א) חשאיות ב) יקרות ג) קצרות ד) מפלגתיות

6. מה קרה לנשים במאה העשרים?

א) הצבעה בוטלה ב) נשים קיבלו זכות הצבעה ברוב מדינות העולם ג) רק גברים הצביעו

ד) הבחירות הפכו לא חשאיות

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בבחירות הוגנות הקול שלי סודי ואיש לא יודע במי בחרתי	☐	☐
2	בבחירות הוגנות רק אנשים עשירים רשאים להצביע	☐	☐
3	בעבר באתונה כל תושבי העיר השתתפו בהצבעה	☐	☐
4	לפי הטקסט, דמוקרטיה מתקיימת רק ביום הבחירות	☐	☐
5	ההצבעה היא גם זכות וגם אחריות	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה דמוקרטיה מורכבת מ'דמוס' שפירושו עם, ו'קרטוס' שפירושו _____

2. בבחירות _____ איש אינו יודע במי בחרנו

3. בבחירות _____ כל מי שהגיע לגיל ההצבעה רשאי להשתתף

4. כל אחד ואחת _____ בהחלטה (שורש ש-ת-ף)

5. לפי המקור מחז״ל, אין ממנים פרנס על הציבור אלא אם כן _____ בציבור

4 חלק ד׳ – התאמה: מושג והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמוקרטיה	___	**א.** סודי, אחרים לא יודעים
2. חשאי	___	**ב.** השתתפות פעילה בקהילה
3. להודיר	___	**ג.** חובה לדאוג לתוצאות מעשינו
4. מעורבות	___	**ד.** שלטון העם
5. אחריות	___	**ה.** להשאיר מישהו בחוץ

5 חלק ה׳ – שאלות הבנה ופרשנות

ענו בקצרה.

1. כתבו שלושה מכללי הבחירות ההוגנות שמופיעים בטקסט

_____

_____

_____

2. מדוע חשוב שההצבעה תהיה חשאית?

3. מה הקשר בין סיפור הטיול השנתי בפתיחה לבין נושא הטקסט?

4. הסבירו במילים שלכם את הדימוי 'כל קול הוא אבן קטנה שבונה יחד חומה גדולה'

5. מה פירוש המילים 'פרנס' ו'נמלכים' במקור מחז"ל?

6 חלק ו' – לשון: שורש ומשפחת מילים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה מהשורש בחר?

א) מבחן ב) נבחר ג) חברה ד) מבנה

2. איזו מילה לא קשורה לבחירה?

א) בחירות ב) מבחר ג) מבחן ד) מובחר

כרטיס יציאה

מה פירוש המילה דמוקרטיה ומניין הגיעה?

ציינו שניים מכללי הבחירות ההוגנות

מדוע כל קול בודד חשוב, גם אם יש מיליוני בוחרים?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️